

مجید شیدلی

رسالت معلم دینی

بدون تردید معلم دینی دشواری‌های بسیاری دارد به عقیده بندۀ سخت‌ترین شرایط برای معلم دینی وجود دارد. دانش آموزان از معلم ریاضی تدریس خوب ریاضی میخواهند دیگر کاری بخود و موقعیت معلم ریاضی ندارند. ممکن است معلم ریاضی مذهب اسلام نداشته باشد ولی در کار خود تخصص داشته باشد و شاگردان را بخود جذب کرده باشد و همینطور معلم ادبیات و معلم جغرافیا هم‌آنچه که برای آنان ضرورت دارد، تبعیرو مهارت در نحوه تدریس آنان است. ولی معلم دینی با تمام خصوصیات و ویژگیها علاوه بر تخصص در علوم دینی و فقه و فقاهت، شاگردان از او یک چیز دیگری میخواهند که آن اینست میخواهند ببینند این معلم که مسئولیت معلم دینی بودن را قبول کرده است آنچه را که در درس به آنها اشاره میکند در رفتار و کردارش وجود دارد یا نه، آیا همه آنچه را که معلم دینی سرکلاس بعنوان تعليمات دینی و رفتار و کردار پیشوايان دینی با زگو میکند خودش دارای آن هست یا نه .

روی این اصل در همه علوم و رشته‌ها ما باید سراغ تخصص بگردیم بعبارت دیگر سعی کنیم در ادبیات بهترین معلم ادبیات را پیدا کرده سر- کلاس بفرستیم، در ریاضیات بهترین معلم جبر و مثلثات را گزینش کرده برای تدریس او را روانه کلاس سازیم . اما در درس تعليمات دینی بجای پیدا کردن تخصص‌های لازم در علوم دینی باید

را بهتر و کاملتر تهذیب کرده است چه کسی از اسارت‌ها وارسته‌تر است چه کسی از بند هوی‌ها نجات یافته و بالاخره چه کسی از نظر عمل شایسته‌تر است باید او را انتخاب نمایند. به عقیده بندۀ اگر این چنین معلمی بکلاس وارد شود دیدار و ارتباط دانش‌آموزان با او خود عامل تربیت و سازندگی خواهد بود. نکته دیگری که در کلاس تعلیمات دینی لازم است وحتماً "باید معلمان دینی آن را رعایت کنند این است که در کلاس‌های دیگر شاگرد نکاهی به لامپ‌های برق یا کولرو و سایر عوامل لمس شدنی کرده خود را برای استفاده از درس شیمی و ریاضی آماده می‌سازد. شاگرد در آزمایشگاه فرمول‌های شیمی را لمس کرده بدرس شیمی دل میدهد. در کلاس تعلیمات دینی چنین چیزی وجود ندارد، دین و خدا و تقوی و آخرت مسائلی

دبیال معلمی بگردیم که درد و سوز انسان سازی داشته باشد انسانی که همه هدفش ساختن و پرداختن باشد مانند سایر معلمان اسیر گروه و پایه حقوق و سایر مسائل مادی نبوده بلکه شیفته و بی قرار دانش آموزان باشد بطوریکه وقتی در خدمت شاگردان قرار می‌گیرد عاشقانه بکار انسان سازی بپردازد. پیامبران خدا یکی از ویژگیهایشان این بود که در انسان‌سازی حرص می‌ورزیدند دلشان می‌خواست تمام انسانها را هدایت و ارشاد نمایند همان‌طوریکه خدایان تجارت از داد و ستد لذت می‌برند آنها هماز هدایت و ارشاد انسانها لذت‌می‌برند و دروصول به این هدف مقدس هیچ‌چیز نمی‌توانست هدف مقدس‌شان را ناحت الشاعع قرار دهد.

روی این اصل در انتخاب معلم دینی بجهات تخصص‌ها و ورزیدگیها باید دید چه کسی خود

و کردارش باید به گونه‌ای باشد که همه شاگردان شیفته و بیقرار او باشند. همه او را دوست داشته باشند، مصاحب از فرح را ونشاط انگیز باشد.

پیامبر بزرگوار و پیشوایان دینی اسلام همه از نظر رفتار و کردار بگونه‌ای بوده‌اند که همه انسان‌ها شیفته و بیقرار رفتار و علاقمند مصاحب با آنان بوده‌اند.

بنابر این رفتار و کردار نیکوی معلم دینی خود عامل مهمی در جذب و انجذاب شاگردان خواهد بود. یکی دیگر از ویژگیهای معلم دینی اینست که با همه وجود در خدمت شاگردان بوده در غم و شادی با آنان سهیم و شریک است. روی این اصل برای معلم دینی محدوده کلاس تنها کلاس بشمار نمایید بلکه او در هر کجا وجود دارد، مسئول تعلیم و تربیت کردن است چنانچه برای انسانهای شایسته همه پهنه زندگی جای تدریس و کلاس محسوب می‌شده است.

معلم دینی خود آزمایشگاه تعلیمات دینی برای شاگردان است در کل رفتار و برخوردهایش و نفی و اثبات‌هاییش هرگز نباید چیزی وجود داشته باشد که با محظوی درس او انتقاد داشته باشد. اگر دم ازنظم و انصباط میزند خود خدای نظم و نظام باشد اگر سخن از عدل و عدالت بمیان میاورد خود مجری عدل و عدالت باشد، اگر از تعییض و زشتی آن سخن میراند هرگز می‌باشد.

شاگردان تعییض قائل نشود. آخرین ویژگی که باید معلم دینی بطور سرشار از آن برخوردار باشد لطف و مهر و محبت فوق العاده اوست که براستی خود یک عامل قوی و برندۀ برای جذب شاگردان است.

فراموش ننماییم پیامبر بزرگوار همه کمالات انسان را در سرحد کمال دارا بود ولی پیامبر

هستند که بحسب ظاهر ملموس و مشهود نیست بنابر این معلم دینی ورزیده در درجه اول باید کاری کند که در شاگردان انگیزه بوجود آید جوی بوجود آورد که در پرتوان درس تعلیمات دینی شیرین و گوارا گردد بعنوان مثال فیلمی تهیه شود که یکی از مسائل انسانی و اخلاقی در آن کاملاً "پیاده شده باشد. معلم دینی اول آن فیلم را به معرض نمایش می‌گذارد تا شاگردان با دیدن آن فیلم آمادگی برای شنیدن مسائل اخلاقی پیدا کنند.

خلاصه بدون فراهم آوردن زمینه و مقدمه برای معلم دینی بسیار دشوار خواهد بود که شاگردان را از عالم ماده خارج ساخته در فضای مملو و سرشار از معنویت و روح به ساختن و پرداختن آنان بپردازد.

یکی از شیوه‌هایی که معلم دینی را در کارش موفق می‌سازد اینست که معلم دینی با زیبان شاگردان برای آنان داستانهای آموزنده و مفید بیان کند. بدیهی است داستان همانند فیلم‌ها هنرنمند و آنکه نفس اصلی را به عهده دارد همیشه مورد علاقه داشت آموزان قرار دارد. با ذکر داستان آموزنده و مفید فکر و اندیشه شاگردان را متوجه مسائل معنوی و اخلاقی ساخته بطور غیر مستقیم در ساختن و پرداختن آنان کوشانید.

داستان سرایی یکی از روش‌های خوب تربیتی است. معلم در ضمن داستان گوئی بهمه شاگردان تسلط داشته روح آنان را جذب کرده و میتواند در جان و روان شاگردان اثرات مفید و سازنده باقی بکذار د.

یکی دیگر از عوامل توفیق معلم دینی برخورداری او از خصوصیات انسانی و اخلاقی است. رفتار

عبدی وابسته به معلم دینی هستند و این معلم دینی است که فطرت شاگردان را برای اولین بار باز گشائی کرده و آنرا پرورده میسازد . و باز فراموش نکنیم که رابطه‌ای فیما بین شاگرد و معلم وجود دارد و آن ارتباط ایست که شاگرد در قیاس علوم دینی و اعتقادات در حدی اوج میگیرد که معلمش تمرین اوج گرفتن را با و داده است . پس اگر در اوج گیری، معلم دینی آنچنان توانائی و رسانی را دارا نباشد باید کار را بکار دان و اگذار زیرا او با ادامه کار به مامانت های الهی خیانت مینماید .

بزرگوار از یک ویژگی فوق العاده برخوردار بود که پروردگار بدان اشاره مینماید و آن خوبی خوش و اخلاق گیرای او بود که خداوند درباره او میفرماید :
 اِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ مَعْلُومٍ مِّيشُود کَه در مرحله ارشاد و سازندگی و تهذیب نفوس، خلیق بودن و خشوع و خضوع داشتن در برابر انسانها اثر بسیار نافذی دارد . خداوند از میان همه کمالات معنوی پیامبریش بدان اشاره مینماید . در خاتمه برای ذکر دشواری و خطیر بودن کار معلم دینی همین بس که شاگردان امانت های الهی هستند از نظر اعتقاد و تقوی و اعمال

فَضْلَهُ كَاهْ